

Sygn. akt VII U 1927/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Alina Bastuba

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Gdańsku

sprawy T. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 4 lipca 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu T. D. prawo do emerytury od 14 czerwca 2013r.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 1927/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., działając na podstawie przepisu 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U .2013, 1440 j.t.) odmówił T. D. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o ustalenie, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił on wymaganego przez prawo 15 – letniego stażu pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu pracy od 10 czerwca 1970 roku do 31 maja 1995 roku w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w T. z uwagi na fakt, iż w przedłożonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 20 maja 1996 roku zakład pracy powołał się na zarządzenie resortowe Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 sierpnia 1983 roku, które straciło moc prawną, ponadto pracodawca wystawiając w/w świadectwo pracy nie powołał się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku, które określa charakter wykonywanej pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony T. D. podnosząc, iż w zakwestionowanym przez pozwanego okresie czasu świadczył pracę w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. D., urodzony dnia (...), w dniu 14 czerwca 2013 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem pozwanego na dochody budżetu państwa oraz pozostawał dalej w stosunku pracy.

Okoliczności bezsporne, vide: akta ubezpieczeniowe : plik 010062291: wniosek z dnia 14 czerwca 2013 r. – k. 1-6,

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 28 lat, 1 miesiąc i 25 dni i okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 27 lat 10 miesięcy i 23 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 2 dni okresów nieskładkowych. W ocenie pozwanego wnioskodawca nie posiada stażu pracy w szczególnych warunkach- jednakże niniejsze postępowanie wykazało, że legitymuje się on wymaganym przez prawo 15- letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 04 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił T. D. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

dowód : akta ubezpieczeniowe : plik 010062291: karta przebiegu zatrudnienia – k. 46, decyzja pozwanego z dnia 04 lipca 2013 r. – k. 47

W okresie od 10 czerwca 1970 roku do 31 maja 1995 roku ubezpieczony był zatrudniony w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w W., które w późniejszym czasie przekształciło się w Gospodarstwo Rolne (...) Spółka z o.o. w T..

W początkowym okresie zatrudnienia - tj. od 10 czerwca 1970 roku do końca grudnia 1972 roku skarżący pracował w charakterze pomocnika kowala i wykonywał przypisane mu zadania w warsztacie.

W kolejnym okresie tj. od 01 stycznia 1973 roku do 31 maja 1995 roku wnioskodawca w pełnym wymiarze świadczył pracę traktorzysty. Zmiana stanowiska pracy wiązała się z faktem, iż wnioskodawca zdobył niezbędne uprawnienia, potrzebne do wykonywania w/w pracy tj. prawa jazdy typu D.

Państwowe Gospodarstwo Rolne posiadało przeszło od 1000 -1600 ha gruntu oraz inwentarz w postaci 1000 owiec, od 450- 600 krów , około 600 cieląt , byków . Przedsiębiorstwo zatrudniało ponad 10 traktorzystów.

Zakres prac przypisanych wnioskodawcy uzależniony był od pory roku.

Do obowiązków ubezpieczonego należało zatem przygotowanie pola pod zasiewy , a więc oranie , bronowanie, kultywatorowanie .

Ponadto wnioskodawca brał udział w zasiewach siejąc m. in. kukurydzę, groszek , zboża, Wysiewał nawozy . Uczestniczył w zbiorze plonów. Następnie po żniwach ubezpieczony pracował przy podorywce, zbiorce buraków we wrześniu i październiku oraz w jesiennej orce.

Ponadto ubezpieczony robił opryski, woził obornik na pola, transportował zboża do Centrali (...), przywoził nawozy z wagonów jak również wysłodki buraków z gospodarstwa.

Niezalenie od tego , przez cały rok skarżący dowoził słomę , siano i kiszonkę , wodę dla inwentarza. Odwoził mleko do zlewni .

Powyzsze prace ubezpieczony wykonywał przy pomocy ciągnika, do którego podczepiane były różnego typu maszyny takie jak np. ładowacze, pługi, brony, jak również do którego podczepiana była przyczepa.

W okresie zimowym miało miejsce czyszczenie zboża celem przygotowania go do siewu. Prace te wykonywali konkretni pracownicy . Czynności te także wykonywał czasem ubezpieczony , z tym że zdarzało się, że pracował tak nawet przez miesiąc. Pracownikiem przedsiębiorstwa w okresie od 01 lipca 1974 roku do 31 maja 1995 roku była także M. G. zatrudniona na stanowisku starszej księgowej, która na podstawie dzienniczka brygadzysty zawierającego szczegółowe informacje w zakresie wymiaru godzin oraz rodzaju zadań wykonanych przez poszczególnych pracowników sporządzała karty pracy a następnie listy płac.

Pracownikiem Państwowego Gospodarstwa Rolnego był również H. G., zatrudniony w przedsiębiorstwie w okresie od 10 września 1973 roku do 31 maja 1995 roku początkowo jako stażysta, następnie jako główny księgowy. Do jego zadań należało układanie listy wynagrodzenia pracowników.

W okresie od 02 lipca 1984 roku do 31 maja 1995 roku w charakterze specjalisty ds. mechanizacji w przedsiębiorstwie pracował również R. N.. Ponadto w gospodarstwie w okresie od 16 sierpnia 1984 roku do 31 grudnia 1994 roku zatrudniona była H. W., zajmująca stanowisko zootechnika.

Ubezpieczony otrzymał świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawione przez Gospodarstwo Rolne (...) Spółka z o.o. w T..

dowód: : akta ubezpieczeniowe : plik 010062291: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k 10, akta dot. Kapitału początkowego: świadectwo pracy –k. 6, legitymacja ubezpieczeniowa – k. 25

dowód: akta sprawy : zeznania ubezpieczonego – k. 44 w zw. z k. 40-41, zeznania świadka Małgorzaty Golańskiej- k. 42, zeznania świadka H. G. – k. 42-43, zeznania świadka R. N. – k. 43, zeznania świadka H. W.- k. 43-44,

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków: M. G., H. G., R. N., H. W., tym bardziej, że korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami ubezpieczonego, które Sąd uznał za przekonujące. W szczególności podkreślenia wymaga, że zgromadzimy w sprawie materiał dowodowy w tym zeznania wzajemnie się uzupełniając, stworzyły spójną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego T. D. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.

U .2013, 1440 j.t .), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1)legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej : 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (prace w transporcie i łączności) w pkt 3 wymienione są prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 14 czerwca 2013 roku osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat oraz przekazał środki zgromadzone na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Przedmiotem sporu pozostawało ostatecznie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia wnioskodawcy od 1 stycznia 1973 r. roku do 31 maja 1995 roku Gospodarstwie Rolnym (...) Spółka z o.o. (dawniej Państwowe Gospodarstwo Rolne w W.) w charakterze traktorzysty .

W ocenie Sądu ubezpieczony udowodnił , że świadczył prace w szczególnych warunkach w charakterze traktorzysty w okresie od 01 stycznia 1973 roku do 31 maja 1995 roku ,z tym zastrzeżeniem, iż z każdego roku , Sąd odliczył wnioskodawcy 1 miesiąc , w czasie którego pracował przy oczyszczaniu zboża. Miał Sąd w tym względzie niemożność ścisłego ustalenia przez jaki faktycznie czas czynności te były przez ubezpieczonego wykonywane. Świadkowie wskazywali na sporadyczność takich prac wykonywanych przez ubezpieczonego, a sam ubezpieczonym podał, że maksymalnie przez miesiąc świadczył taką pracę.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach jako traktorzysty znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym – w szczególności w znajdującym się w aktach rentowych świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, świadectwie pracy z 31 maja 1995 roku czy legitymacji ubezpieczeniowej skarżącego.

Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został potwierdzony zeznaniami świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia – który zgodnie podali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace traktorzysty. Należy wskazać, iż świadkowie M. G., H. G., R. N. oraz H. W. stanowią dla Sądu wiarygodne osobowe źródła dowodowe, ponieważ pracowali w przedsiębiorstwie w okresach pokrywających się z zatrudnieniem ubezpieczonego. W związku z powyższym należało uznać, iż w/w świadkowie posiadają dokładną wiedzę na temat tego, czym w czasie pracy zajmował się wnioskodawca.

Podkreślić należy także, że ubezpieczony pracował jako traktorzysta już w dacie zatrudnienia świadków, w tym m.in. zatrudnionego od 10.09.1973 r. świadka H. G..

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w okresie od 01 stycznia 1973 roku do 31 maja 1995 roku (z wyłączeniem 1 miesiąca w każdym roku) w trakcie zatrudnienia Gospodarstwie Rolnym (...) Spółka z o.o. (dawniej Państwowe Gospodarstwo Rolne w W.) wykonywał pracę traktorzysty, wobec tego był zatrudniony na stanowisku, o którym mowa w pkt 3 działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uwzględnienie bowiem spornego okresu wskazuje, iż staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawcy świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym. (wynosi po pomniejszeniu o 1 miesiąc w każdym roku 20 lat i 7 miesięcy).

W ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił więc wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ na dzień złożenia wniosku osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, przekazał środki zgromadzone na rachunku Otwartego Funduszu Emerytalnego na dochody budżetu państwa, a także spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonemu T. D. prawo do emerytury począwszy od 14 czerwca 2013 roku (tj. od dnia ukończenia przez wnioskodawcę 60 roku życia- jako momentu spełniania przez skarżącego ostatekniej przesłanki niezbędnej do uzyskania przedmiotowego świadczenia) .

SSO Elżbieta Zabrocka